

عنوان مقاله:

بررسی پرسپکتیو در نقاشی ایرانی از منظر متفکران سنت گرا و تاریخی نگر

محل انتشار:

همایش ملی هنرهای معاصر و ارتباطات (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

علی ترقی جاه - کارشناس ارشد پژوهش هنر

خلاصه مقاله:

نقاشی در ایران از آغاز تاریخ و حتی پیش از تاریخ بصورت تصاویر دیواره غارها، نقوش روی ظروف و دیوارهای بناها همواره وجود داشته و به مرور زمان تکامل پیدا کرده است. اما نقاشی به معنای مشخص آن (برروی کاغذ) بطور مستمر پس از اسلام و در زمان حکومت عباسی برای مصور کردن کتب به خدمت گرفته شده و از دوران سلسله سلجوقی (قرن ۵ و ۶ ه.ق) در ایران روند رو به رشد خود را آغاز کرده است و در دوران حکومت ایلخانی (قرن ۸ ه.ق) و پس از آن تیموری (قرن ۹ ه.ق) به شکوفایی رسید، این هنر در زمان صفوی هویتی مستقل از کتاب آرایی یافت. در گذشت این قرون شیوه های کلی و تقریباً یکسان بر نقاشی ایرانی حاکم بوده که باعث تمایز این سبک، از نقاشی دیگر ممالک شده است. یکی از اصولی که بر نگاره های ایرانی حاکم است، استفاده از سطوح تخت و پرهیز از نمایش تصاویر با شیوه های علم مناظر و مرایا به معنای مدرن آن است. این مقوله یعنی وجود یا عدم وجود پرسپکتیو در نقاشی ایرانی همواره محل بحث و اختلاف نظر بین هنرپژوهان بوده و نظریات متفاوتی در مورد علل آن مطرح شده. سوالی که مطرح میشود این است که متفکران سنت گرا و تاریخی اندیش وجود و یا عدم وجود پرسپکتیو در نقاشی ایرانی را چگونه بررسی کرده اند و هدف پژوهش، یافتن نقاط اشتراک و افتراق این دو دیدگاه فکری در مورد وجود و یا عدم وجود پرسپکتیو در نقاشی ایرانی است. با بررسیهای انجام شده این نکته مشخص شده است که این دو جریان فکری در پرداختن به نقاشی ایرانی زوایای دید متفاوت (نگاه سنتی و بررسی تاریخی) و مبانی بررسی متمایزی دارند که طبیعتاً در اغلب موارد ضامن ثبت نتایج متفاوتی شده است. در این مقاله به روش توصیفی تطبیقی و تحلیلی آراء دو طیف فکری مذکور در مورد بعدنمایی در نگاره های ایرانی - بررسی شده و نکات اشتراک و اختلاف آنها مشخص شده است. داده های مورد نیاز این پژوهش نیز به شیوه کتابخانه ای گردآوری شده است

کلمات کلیدی:

نقاشی ایرانی، بعدنمایی، پرسپکتیو، سنت گرایی، تاریخی اندیشی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1461625>

